

Ako Matovič zase raz prešiel svojim sprostým koalickým kumpánom cez rozum

- CZ24 News | 21. února 2021

SLOVENSKO: Na prekvapenie svojich politických partnerov premiér Igor Matovič oznámil verejnosti, že dohodol kúpu dvoch miliónov dávok ruskej vakcíny Sputnik V. Akú mal motiváciu k takémuto kroku a aké to môže mať háčiky?

Štvrtkové dianie okolo potenciálneho nákupu ruskej vakcíny Sputnik V pripomínalo telenovelu – ako ostatne väčšina diania okolo predsedu tejto vlády a jeho tímu. Po štvrtkovom zasadnutí vlády bolo oznámené, že vakcína Sputnik V sa kupovať nebude, keďže koalický partner (strana Za ľudí) kúpu vetoval.

Ľudia na internetových fórach začali protestovať a kritizovať pokrytectvo a predpojatosť vlády. A vzápätí prišla správa, ktorá mnohých doslova šokovala: že premiér Matovič dohodol s ruským partnerom dodávku do konca júna dvoch miliónov dávok vakcíny!

Čo sa to vlastne stalo? Nič zvláštne: len sa zopakovala situácia, ktorú sme u neho v rôznych obmenách zažili už viackrát: on len skôr než tí naokolo pochopil, čo mu prinesie viac úžitku, a podľa toho jednal.

Argumentov, prečo nezachraňovať životy, niet

Je dlhodobo známou vecou, že s dodávkami západných vakcín sú problémy, keďže výrobcovia nestíhajú uspokojiť aktuálny obrovský dopyt vo svete. A v uplynulých týždňoch sa začalo ozývať čoraz viac hlasov upozorňujúcich na to, čo sme my hovorili už dávno: vzhľadom na objektívny fakt, že u mnohých ľudí existujú svetonázorové pochybnosti o vakcinácii a vakcínach z jedného či druhého

geopolitického tábora (ponechajme teraz stranou akékoľvek úvahy o ich opodstatnenosti), kto by chcel maximalizovať zaočkovanosť populácie, tak by zakúpil vakcíny z oboch brehov politickej barikády. Tak, aby si mohli vybrať priaznivci jedného aj druhého tábora tú, ktorej viac veria.

Percento zaočkovaných by sa tak nepochybne zvýšilo – aj o tých, ktorí pochybujú o kvalite a skutočnom účele západných vakcín a veria rôznym podozreniam, ktoré môže niekto nazvať konšpirácie. Na tento argument neexistuje skutočný protiargument – ak je cieľom zvýšenie zaočkovanosti, je predsa dobrý každý jeden zaočkovaný. Argumentácia odporcov kúpy ruskej vakcíny preto spočíva v „papierových“ komplikáciách ohľadne jej schvaľovania v krajinách EÚ. Zástancovia kúpy naopak poukazujú na to, že vakcína Sputnik V patrí medzi najlepšie na trhu, úspešne sa používa už vo vyše tridsiatich krajinách sveta a v situácii, keď je na Slovensku núdza o vakcíny, by mali ísť nejaké byrokratické okolky stranou.

Čo sa dialo vo štvrtok na vláde

Nevieme, čo presne sa na tom štvrtkovom zasadnutí vlády dialo, ale po jeho skončení dostala verejnosť informáciu, že ruská vakcína sa kupovať nebude, lebo koalíčný partner to vetoval.

Niektorí hneď poukázali na fakt, že na zasadnutiach vlády sa veto neuplatňuje, hlasuje sa väčšinovo, a že teda proti nákupu „politicky nekorektnej“ ruskej vakcíny museli hlasovať nielen dve ministerky Za ľudí, ale väčšina ministrov. Už tieto okolnosti vyzerali veľmi podozrivo, na hony to smrdelo geopolitikou, a aj preto bola reakcia ľudí nečakane ostrá.

Matovič samozrejme tieto emócie vníma. Jeho popularita za rok rekordne klesla, na polovicu v porovnaní s preferenciami, ktoré mal počas volieb. A nemôže bolestne nevnímať ani fakt, že tvrdo ho kritizuje nielen opozícia, ale aj systémové médiá, ktoré pritom zmenu vlády nechcú (každému je jasné, že koalíciu by skladal Pellegrini).

Zvyšok jeho priaznivcov stojí pri ňom práve preto, že veria v obraz, ktorý sa snaží vytvárať: že on to napriek všetkým lapsusom myslí úprimne a zo všetkých síl zachraňuje, čo sa dá. Lenže práve tento obraz by mohla dosť pošramotiť taká „prkotina“ ako je nekúpenie „politicky problematickej“ ruskej vakcíny, pretože práve to by bol ťažko vyvrátiteľný dôkaz, že Matovičov postoj nie je o ničom inom, než o prvoplánovom zisťnom politikárčení.

Vopred rozhodnutá dilema

A tak si veľmi rýchlo zrátal, čo sa mu viac oplatí: či politicky krvácať držaním partnerstva s trpasličím partnerom, alebo urobiť to, čo už toľkokrát predtým: počúvať svoj politický inštinkt a ukázať sa pred verejnosťou opäť ako ten dobrý.

A urobil svoj typický prekvapivý „ťah koňom“. Skôr než sa ostatní spamätali, on konal. Svojim koalíčným partnerom prešiel cez rozum a poza ich chrby dohodol s Rusmi kúpu dvoch miliónov vakcín.

Bol to krok, ktorý možno niektorých prekvapil, ale ktorý bol absolútne racionálny a pragmatický: „ľudia Sputnik chcú, tak im ho teda sľúbim“. Týmto krokom si nielen udržal svoj obraz pána férového a nestranného v očiach svojich voličov, ale získal určité body iste aj u niektorých ľudí z druhej strany politickej barikády, ktorí boli presvedčení, že Sputnik na Slovensko pod nejakou zámienkou nepustí.

Dostať sa voličom na kobyľku

Aby sme lepšie pochopili spôsob, akým Igor Matovič rozmýšľa, pripomeňme si jeho pamätný rozhovor s Radoslavom Procházkom, lídrom vtedajšej strany Sieť, úryvok z ktorého sme tu už párkrát mali a ešte mať budeme, pretože ukazuje jeho uvažovanie v plnej nahote.

„Na Kotlebu by sa dalo ísť, len cielene sa dohodnúť, že týchto zoberieš a týchto chytíš trochu light, akože tú tému, ale rozumne. A budeš mať síce tvrdé, možno tvrdšie vyjadrenia, riešenia zároveň tej problematiky, ale aby tí ľudia videli, že dobre, že hentam máme istotu a v podstate hovorí to, čo Kotleba... dobre, nehovorí to úplne tak, ale hovorí to. Síce tam niektorí hovoria, že s takýmto niečím ísť by sa nemalo, akože demokratická strana by nemala operovať, ale teraz si myslím, že túto úcel svätí prostriedky v tomto. Ako keď sa ho chceme zbaviť, ten vulgárny nacionalizmus dostať do parlamentu, tak my mu musíme zobrať tú rétoriku a jemne akože priblížiť sa k tomu jeho voličovi na kobyľku.“

Toto povedal Igor Matovič pred piatimi rokmi, pred voľbami 2016.

Uvidíme, či mu pokus dostať sa voličom na kobyľku vyjde aj tentoraz: za ušami toho totiž má teraz nepomerne viac než predtým. Nateraz sa zdá, že je to opäť raz on, kto (zatiaľ) zlízol všetku smotanu, verejnosť ohúril svojou nezištnou starostlivosťou a férovosťou, zatiaľ čo tí ostatní koalíčníci popri ňom opäť raz vyzneli ako zapšknutí mumáci.

Bič bude plieskať na konci

A ešte je tu jedna vec. Pripomeňme si iný z Matovičových bravúrnych kotrmelcov, ktorý sa udial pred dvoma rokmi, vo februári 2019, pred voľbami do Európskeho parlamentu, keď si chcel uchmatnúť nejakých národne, proruský a protinatovský orientovaných voličov.

Vtedy v úplnom rozpore so svojím predošlým proamerickým postojom vyhlásil, že USA rozvracajú svet vojnami, šíria demokraciu dynamitom a sú dnes chaosom svetovej politiky, a nie jej majákom. „Toto je zásadný rozdiel proti tomu, s čím ma ľudia do parlamentu volili,“ uviedol pred dvomi rokmi Matovič.

„Precitol som. Sklamal som. Ľudia rozhodnú,“ povedal vtedy dramaticky, aby zvýraznil váhu svojho harakiri kreatívneho ideového kotrmelca a vyzval ľudí, že ak s takýmto úplne novým Matovičom súhlasia, nech ho zakrúžkujú na kandidačnej listine OĽaNO do májových volieb do Európskeho parlamentu. Ľudia mu na to však neskočili, z miesta v europarlamente nebolo nič, a ani z Matovičovho zázračného obratu.

Prečo to spomíname? Pretože názorové kotrmelce o 360 stupňov sú hlavným spôsobom, akým sa náš milý premiér posúva vpred. A v prípade „politicky nekorektnej“ ruskej vakcíny vôbec nie je vylúčené ani to, že už zajtra by mohla nastať nejaká „objektívna“ skutočnosť, vďaka ktorej sa nakoniec obchod nezrealizuje, prípadne sa táto vakcína z nejakého dôvodu nebude môcť na Slovensku používať.